

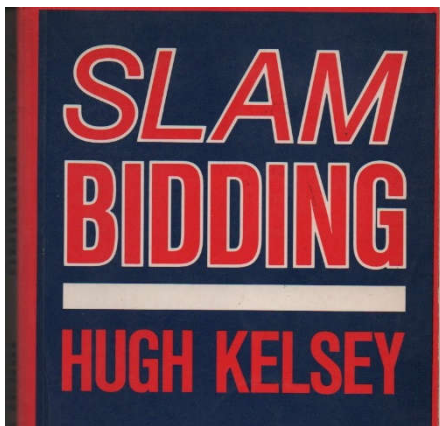
Samenvatting van onze resultaten bij de slemspellen Slem-vakantie-verhaal 10

Toen ik aan deze reeks slemverhalen begon, heb ik tachtig spellen gevonden waarbij slem was geboden. We hebben het over de BC Hoog Laag donderdagavond clubcompetitie van vorig seizoen 2022-2023, met in totaal 34 clubavonden en 816 spellen. Eén spel (nr. 46) bleek op een volgende speelavond niet opnieuw geschud te zijn...! Tweemaal gespeeld; die valt af, dus 79 slemspellen.

In mijn eerste slem-vakantie-verhaal schreef ik: *“De statistieken laten zien dat een goed slem door zeker twee derde van de paren wordt gemist. We kunnen dus nog een slag maken. Met de slemcompetitie in het vooruitzicht (!) wil ik in deze wekelijkse rubriek het een en ander vertellen over de strategie bij het wel of niet slem bieden.”*

Ondertussen zijn we een aantal weken verder en heb ik alle slemspellen nader in detail bekeken. Net als Hugh Kelsey (schrijver van “Slam bidding”) praat ik over “goede” en “foute” slems: een goed slem is op basis van “de statistiek” kansrijk, en bij foute slems was wel een overdosis aan geluk nodig om het slem te maken, als dat überhaupt al mogelijk was. (Ook een kansrijk slem kan down gaan, maar dat terzijde.)

In beide handen overwaarde, één, of zelfs twee mooie lange kleuren met plaatjes en dan kort in een bijkleur, dat zijn de ingrediënten van de meeste klein slems in een kleur die we hadden kunnen bieden en maken. Beetje cynisch geformuleerd misschien. Bij “goede slems”, 50 van de 79 slemspellen, werd maar door elf procent van de paren het goede klein slem in troef geboden en gemaakt: dat zou toch beter moeten kunnen. Mijn eerste indruk dat “zeker twee derde” van de goede slems worden gemist, was dus nog te voorzichtig geformuleerd. Helaas heeft meneer Kelsey wel een punt met zijn inleidende opmerking in zijn boek “Slam bidding”: met het geheel afzien van slembieden, halen we waarschijnlijk een beter resultaat, gemiddeld...

Introduction

Half the fun of this game of ours lies in bidding and making slam contracts. Everyone likes to bid slams, but those who do not keep careful records can have little idea whether they show a profit or a loss on their slam bidding.

The truth is that most players would be better off if they attempted no slams at all. Haphazard bidding methods, faulty judgement and a lack of discipline combine to produce this state of affairs. Points are lost in two ways, by missing good slams and by bidding bad ones.

Biedmisverstanden, teveel optimisme, kortom “foute” slems, hebben afgelopen seizoen geleid tot 36 slechte scores. (29 spellen, totaal 435 uitslagen) Meestal (15x) waren dat eenmalige “vergissingen”, maar bij negen spellen waren het meerdere paren. (Overigens werd er 10x een fout slem wèl gemaakt.)

Aan de andere kant waren er dus de 50 “goede” slemspellen (met in totaal 698 uitslagen) waarbij slechts 108 paren (15%) een goed slem boden en maakten. Op 22 spellen werd maar één keer het goede slem geboden: dankzij de actie van één paar zit zo’n spel bij deze slemspellen. Van die 50 spellen waren er drie goede slems die door “pech” down gingen. Zie verder het overzicht op bladzijde 4.

De paren die een goed slem boden en maakten, scoorden vaak maar weinig meer dan de paren die het slem misten, maar wel evenveel slagen maakten. Daar heb ik het al een paar keer eerder over gehad... Twee of drie overslagen haalt ook niet iedereen, dus hadden deze paren met bijvoorbeeld 4♥+2, in plaats van 6♥C, ook een (gedeelde) top kunnen noteren. Zeker op spellen waarbij zelfs de manche werd gemist... De paren die slem durven bieden en het ook maken, zijn vaak de paren met een betere speltechniek, het afspelen als leider. Op grond hiervan zeg ik: bij twijfel geen slem bieden!!

Alles overziend, hebben we niet zo heel vaak foute slems zitten bieden, maar hebben we wel veel punten laten liggen door de goede slems niet te bieden! Voeg daarbij ook nog slemspellen die door niemand geboden zijn en die daarom ook niet in mijn verzameling slemspellen zitten! Op de bladzijde 3 daarvan een voorbeeld.

U begrijpt: ik ga niet tien verhalen over slem schrijven en dan besluiten met het advies om er maar helemaal van af te zien, van dat slem bieden! We kunnen juist veel vaker slem gaan bieden dan we vorig seizoen gedaan hebben...!

Het is dan wel, zoals Kelsey ook elders in zijn boek opmerkt, de kunst om uit de “foute” slems te blijven en alleen de “goede” slems te bieden. Het belangrijkste daarbij is goed bieden!

Weinig gelegenheid om slem te bieden, is naar mijn idee niet echt de verklaring voor het gegeven dat slembieden zo vaak niet lukt. Goed bieden, met een complex systeem van afspraken, is altijd moeilijk. Als “iedereen” zit te bieden, zowel NZ als OW, dan zie je vaak een bonte verzameling eindcontracten op één spel. Hoe kan dat, als je nagaat dat we tegenwoordig een tamelijk uniform biedsysteem hebben? Met onze vijfkaart hoog en de 1♣-opening die we moeten alerteren. We leerden op de bridgecursus eerst het “ongestoorde bieden”, om te beginnen. Dat is overzichtelijk. Als zij gaan meedoen, breekt de hel los. Eigenlijk is het bieden dus makkelijker bij de spellen die tot slem kunnen leiden: meestal heeft de tegenpartij helemaal niets om te bieden! (Slechts vier uitzonderingen; de spellen: HL220929-19, 221110-18, 221222-20K, 230202-16)

Mijn advies is om vooral de betekenissen van openingen, bijbiedingen en herbbiedingen goed te leren. Uit de eerste biedingen wordt heel snel duidelijk of er meer inzit dan alleen maar een deelscore of de manche. Het gaat om het aangeven van eventuele overwaarde. Goed, “gewoon” bieden levert meer op dan specifieke afspraken maken betreffende het slembieden, wat je bij meneer Kelsey kunt bestuderen.

Ander punt, ook belangrijk: vertrouw partner op wat hij biedt. (“hij” is altijd “hij of zij”; had ik dat al vermeld?) Vertrouw er dus op -bijvoorbeeld- dat zijn 2♦-herbbieding na zijn 1♣-opening en jouw 1♠-bijbod, dat die herbbieding “reverse” is en dus best sterk. Kan best zijn dat het ooit een keertje fout gegaan is, maar als we weten wat “reverse” is, dan vertrouwen we daarop. Wordt ook niet te enthousiast over elke opening van één in een kleur. De verdeling en kracht van die opening kan behoorlijk variëren en er zit een bovengrens aan; we hebben ook nog de 2♣-opening: kijk daar ook nog eens naar... (Zie slemverhaal 1: “Iedereen kan...”)

Bovendien is het wel handig om het antwoordschema bij het azen vragen goed in je hoofd te hebben. (Wat soms moeilijker is als je met meerder partners speelt of speelde.) Verder kunnen controlebiedingen en de Losing trick count (LTC) bijdragen aan succesvol slem bieden. Onthoud de slogan: “overwaarde plus overwaarde is slem.”

Waarom laten we zoveel slems lopen? Kijk eens naar onderstaand gestileerd voorbeeld. Beide handen hebben overwaarde! Oost, met zelf 17 punten, moet dus enthousiast worden als west 1SA opent. Bied dan vooral niet 3SA of een ander manchebod, want dan komt de overwaarde niet in beeld.

♠A32	N	♠HV65
♥A32		♥V5
♦A5432	W O	♦HV
♣A2	Z	♣HV765

Hoe gaat dat dan: west opent 1SA en denkt daarbij: “Wat een lege kaart!” Oost denkt: “Wat doe ik nou met nul azen?” Kans is groot, met zoveel pessimisme, dat OW volstaan met 3SA. Het gaat er om dat je voor jezelf een voorstelling maakt wat voor kaarten partner waarschijnlijk heeft en hoe die passen bij jouw eigen verzameling.

Als je verder kijkt naar deze OW, zie je dat 6SA met 16+17=33 punten niet zo maar geclaimd kan worden! OW hebben “maar” tien topslagen. Wel in beide lage kleuren zeven kaarten samen. Slechts bij één van de twee moet de verdeling 3-3 zitten, en als dat (bij eentje) het geval is, maken we tien topslagen plus twee lengteslagen, is 12 slagen. Ook een uitkomst met harten, kan een extra slag opleveren.

Al met al best kansrijk. Het idee is dus dat we niet teveel pech moeten hebben met vervelende zitsels.

Volgt hier nog een overzicht van de 50 “goede” slemcontracten en in de eerste kolom de 29 “foute” slems:

Spelnummer, puntenkracht, losers en resultaat van “goede” slems										1x geboden			“pech”								
6♣		6♦		6♥		6♠		6SA			7SA										
↓ Foute slems	Foute contracten						71	29	6	C	Slem-verhaal					19					
80	HL230511-22	29	6SA-1 (1x)					HL230406-11	1x	Spel nr.											
79	HL230511-2	7♣-2 (1x)					66	30	6	C		↓	↓			18					
77	HL230427-12	6♣-1 (1x)					HL230323-2	6x	78	7											
76	HL230427-11	6♣C / 6♣-1					65	30	7	C		73	9			17					
75	HL230420-11	25 6♣+1/-1/7SA-2					HL230316-18	3x	72	1											
70	HL230330-10	7♥-4 / 7♥-2					64	30	7	C		62	8			16					
69	HL230330-8	6SA-5 (1x)					HL230316-4	3x				57	6								
68	HL230323-17	6♥-3 (1x)					61	29	7	C		52	6			15					
63	HL230309-13	6♥-2 / 6♣-1					HL230309-4	2x	38	3											
53	HL230216-22	20 6♣-4 (1x)					59	26	7	C		37	5			14					
52	HL230209-15	6SA-1/2 (4x)					HL230223-19	4x	31	5											
51	HL230209-4	6SA-2 (1x)					56	26	6	C		26	5			13					
47	HL230119-3	6♣-1 (2x)				6♥	HL230223-5	1x	25	3											
45	HL230105-1	7♥-1 (1x)				62	25	6	-1	54	27	7	C		15	3			12		
43	HL221222-18	15 6♣X-3 (2x)				HL230309-8	1x	HL230216-24	1x		13	9									
42	HL221215-3	6♥-3 (2x)				55	28	7	C	50	23	6	C		6	8			11		
41	HL221208-16	6SAX-1 (1x)	HL230223-2	1x	HL230202-16	0x					3	8									
37	HL221201-11	6♥-1 (1x)	49	32	7	C	48	28	5	C		1	9			10					
33	HL221124-15	6♥C (1x)	HL230126-11	1x	HL230126-3	1x	6SA														
32	HL221124-7	10 6SA-1 (3x)	44	28	7	C	39	28	7	+1	78	33	C / +1			9					
31	HL221124-3	6♣C (1x)	HL221222-20	1x	HL221201-20	1x	HL230427-15			3x											
29	HL221117-14	6♥-1 (1x)	40	28	6	C	36	26	6	C	67	33	+1			8					
28	HL221117-10	6SA+1 2x/6SAC 3x	HL221208-12	1x	HL221201-5	1x	HL230323-7		2x												
24	HL221103-3	6♥-1 / 6♥-2	13	31	6	-1	34	33	7	C	60	32	+1			7					
21	HL221020-16	5 6♥-1 (1x)	HL220929-22			5x	HL221124-23	2x	HL230223-23		1x										
20	HL221020-5	6♣C (1x)	10	31	6	C	27	27	7	C	58	32	6♥ (5x)			6					
18	HL221013-15	3 6♥-2 (1x)	HL220929-9	1x	HL221110-18	1x	HL230223-16		0x												
17	HL221013-14	73	29	7	+1	9	29	6	-1	26	31	7	+1	57	34	C			5		
8	HL220922-19	HL230420-2	3x	HL220929-3	2x	HL221103-23	2x	HL230223-10		6x											
17	6♣-1 (1x)	35	32	7	C	4	28	6	+1	25	29	6	+1	38	33	C (6x)			4		
8	6♥-1 (1x)	HL221201-1	1x	HL220922-2	3x	HL221103-17	1x	HL221201-13		9x											
74	29	5	C	19	28	7	C	3	30	6	C	23	30	6	-1	30	33	C / +1			3
HL230420-4	1x	HL221020-2	1x	HL220915-11	1x	HL221027-12	3x	HL221117-22		2x	7SA										
12	28	7	-1	16	25	7	+1	2	31	6	-1	22	31	7	C	7	32	+1	72	30	1x
HL220929-21	1x	HL221013-13	1x	HL220915-1	0x	HL221020-22	0x	HL220922-14		3x	HL230413-19										
11	24	7	+1	14	21	5	C	1	23	5	C	6	28	7	C	5	33	C / +1	15	33	0x
HL220929-19	1x	HL221006-5	0x	HL220908-19	0x	HL220922-12	0x	HL220922-6		2x	HL221006-22										
3				5				12				19				9			2 Totaal: 50		
6♣		6♦		6♥		6♠		6SA			7SA										

0x betekent dat het goede slem niet is geboden, wel een ander slem! Je kunt je bij deze tabel afvragen waarom we zo weinig slems hebben geboden in de lage kleuren. Een klaveren- of ruiten troeffit zal toch ongeveer even vaak voorgekomen zijn als een harten- of schoppen troeffit? Doordat het bieden gericht is op de hoge kleuren, zien we -bij een dubbele fit- de lage kleur niet terug in het eindcontract.

En uiteraard hebben we nog de 6SA-contracten waarbij we (idealiter) afzien van een troeffit omdat we sterk genoeg zijn (32-33 punten) om zonder troef een klein slem te bieden en maken. 6SA, het ideale contract bij negen slemspellen, is best vaak geboden en gemaakt: 25% van de paren biedt 6SA. Uitschieter is spel 38, waarbij slechts één paar géén slem bood. 6SA werd 6x gemaakt, zodat 6♠-C (4x) topintegraal slechts 38% scoorde, bij wijze van uitzondering! (Zie slemverhaal 3, “Makkelijk slem bieden”.) We zien dat groot slem bieden in een kleur eigenlijk niet aan de orde is. Slechts bij twee spellen (15 en 72) hebben we vier azen en bij elkaar 13 of meer topslagen, zodat het spel geschikt is voor 7SA. Voor de rest is klein slem bieden prima.

De puntenkracht bij klein slem in een kleur varieert nogal: zo tussen de 26 en 30; gemiddeld 28,2. Wanneer de Losing trick count wel een exacte voorspelling zou zijn, zou uit de uitkomst bij de berekening van het contract altijd 6 moeten zijn: $\text{Contract} \Rightarrow C = 18 - (V_{\text{opening}} + V_{\text{bijbod}}) = 6$, klein slem.

Ook deze methode van kaartwaardering (het berekenen van verliezers, de V hierboven) is niet helemaal sluitend. Soms zien we dat de uitkomst slechts 5 is. Dat kan wanneer bijvoorbeeld het bezit van een BT9-combinatie (alleen maar “losers”) het mogelijk maakt een tophonneur (H of V) bij de tegenspelers te vangen door te snijden. Dat scheelt dan weer een verliezer. (Spel 1 in slemverhaal 9!)

Of, wanneer de berekening uitkomt op 7, is het toch mogelijk dat zij een aas hebben. Je kunt wel de power hebben om samen 13 of 14 topslagen te maken; als zij een aas spelen, gaat het niet meer lukken om 13 slagen te maken. Het kan ook zijn dat die 7 wel correct is en dat 6+1 er in zit; klein slem met een overslag.

Zowel het tellen van punten, met eventueel bijtellingen voor korte kleuren, als de Losing trick count, helpen, als je praat over kaartwaardering, om te bepalen of er al dan niet sprake is van overwaarde. En bij het slembieden is het tonen van overwaarde (méér hebben dan een gewone opening) het middel om de slemsirenes te laten loeien...

Veel bridgers, wil ik nog zeggen, zullen mijn verhalen over slem bieden en de talloze andere bridgestudies nauwelijks willen lezen. Natuurlijk kun je bridgen, zoals je “spelen” altijd kunt beleven: gewoon puur voor het plezier en de zorgeloze ontspanning. Hoog willen scoren en proberen het zo goed mogelijk te doen, is maar één kant van het spelen. Veel bridgers hebben elke week weer een heel plezierige speelavond, los van hun stand in de competitie. Zoals ik mij de amateurvoetballer kan voorstellen die op een zondagmorgen voor open doel de bal hoog overschiet, en daar om kan lachen. “Oeps, ik raakte hem helemaal verkeerd!” Dat is vergelijkbaar met het noteren van 2♠+5, slem gemist. Opmerkelijk vond ik Peter Bosz, trainer van PSV, afgelopen zondag bij Studio Sport: “Er worden iedere wedstrijd heel veel fouten gemaakt. We gaan fouten maken. Je moet alleen zorgen dat je ... geen beslissende fouten maakt. Je moet ze niet teveel maken, maar voetbal is een spel van fouten.”

Groetjes, Harrie Huijgen

Geschreven op donderdag 31 augustus 2023.

Vragen of een reactie: mail naar harriehuijgen@yahoo.com

